

A בס"ד
Intro
Today we will learn בע"ה of דף קל"ג of מסכת בבא בתרא
Some of the topics we will learn about include.

A continuation of the Halachah of הכותב נכסיו לבניו
וכתב לאשתו קרקע כל שהוא
אבדה כתובתה

If a dying person assigned all his assets to his sons and he also assigned a small parcel of land to his wife, she cannot collect her Kesubah from the sons' inheritance, because her silence indicates that for receiving a gift of land she was מוחל, she relinquished her rights to all the assets that her husband currently owns. Otherwise, she should have objected.

The two exclusions to this Halachah:

1.
בפירי
He assigned to his wife only the fruits of a palm tree, OR
2.
שייר חד דיקלא
He left over one palm tree for himself;
In these cases
לא אבדה כתובתה
She CAN collect her Kesubah from the sons' inheritance.

The Halachah of שכיב מרע שכתב כל נכסיו לאחר
If a dying person assigned all his assets to someone without specifying whether it was an inheritance or a gift, it depends:
רואין אם ראוי ליורשו
נוטלן משום ירושה
ואם לאו
נוטלן משום מתנה
If the person was an eligible heir, the assets are considered an inheritance, like the opinion of רבי יוחנן בן ברוקה that a person can assign all his assets to the heir of his choice. And if the person was not an heir, the assets are considered a gift.

And the possible distinction in whether it is considered a מתנה or ירושה.

B The Mishnah's Halachah of הכותב את נכסיו לאחרים והניח את בניו
מה שעשה עשוי
אלא אין רוח חכמים נוחה הימנו
If a person assigned all his assets to a stranger and left nothing for his sons, the מתנה is effective. However, the Chachamim are not pleased with him, because as the Rashbam explains
דקא מעקר נחלה דאורייתא
He circumvented the Torah's rules of inheritance.

The Machlokes regarding

אם לא היו בניו נוהגים כשורה
If his sons did not act appropriately, is his act praiseworthy or not?

A
הכותב נכסיו לבניו
וכתב לאשתו קרקע כל שהוא
אבדה כתובתה

בפירי ♦ שייר חד דיקלא
לא אבדה כתובתה

שכיב מרע
שכתב כל נכסיו לאחר

רואין אם ראוי ליורשו
נוטלן משום ירושה
ואם לאו
נוטלן משום מתנה

ירושה – מתנה

B
הכותב את נכסיו לאחרים
והניח את בניו
מה שעשה עשוי
אלא אין רוח חכמים נוחה הימנו

אם לא היו בניו נוהגים כשורה

1 So let's review ...

The Gemara in the previous Daf taught
הכותב נכסיו לבניו

וכתב לאשתו קרקע כל שהוא
אבדה כתובתה

If a dying person assigned all his assets to his sons and he also assigned a small parcel of land to his wife, she cannot collect her Kesubah from the sons' inheritance, because her silence indicates that for receiving a gift of land she was מוחל, she relinquished her lien that she had on all the assets that her husband currently owns. Otherwise, she should have objected.

אם adds

אפילו לא הקנה לה אלא דקל אחד לפירותיו
אבדה כתובתה

Even if he only assigned her a palm tree for its fruits, she loses her Kesubah, because

דאקני לה בגופה דארעא

She received a portion in the actual palm tree which is considered קרקע.

However

בפירי

If he only assigned to her the fruits of the palm tree, it depends if the fruits are still attached to the tree:

מחובר

אבדה כתובתה

מטלטלי

לא אבדה כתובתה

If they are attached, she cannot collect from the other properties, because her gift is considered קרקע, just like מוחל לקל לפירותיו, and for a significant gift of קרקע she was מוחל. שיעבוד.

But if they are not attached, she CAN collect from the other properties, because for an insignificant gift of מטלטלין she was not מוחל. שיעבוד.

=====

1

הכותב נכסיו לבניו וכתב לאשתו קרקע כל שהוא אבדה כתובתה

If a dying person assigned all his assets to his sons and also assigned a small parcel of land to his wife, she cannot collect her Kesubah from the sons' inheritance,

because her silence indicates

that for receiving a gift of land she was מוחל, she relinquished the lien she had on all the assets that her husband currently owns.

Otherwise, she should have objected.

אם

אפילו לא הקנה לה אלא דקל אחד לפירותיו אבדה כתובתה

Even if he only assigned her a palm tree for its fruits, she loses her Kesubah, because

דאקני לה בגופה דארעא

She received a portion in the actual palm tree which is considered קרקע.

However

בפירי

If he only assigned to her the fruits of the palm tree, it depends if the fruits are still attached to the tree:

מטלטלי
לא אבדה כתובתה

But if they are not attached, she can collect from the other properties, because for an insignificant gift of מטלטלין she was not מוחל. שיעבוד.

מחובר
אבדה כתובתה

If they are attached, she cannot collect from the other properties, because her gift is considered קרקע, just like מוחל לקל לפירותיו, and for a significant gift of קרקע she was מוחל. שיעבוד.

1 The Gemara mentions another exception to this Halachah: ההוא דפלגינהו לנכסיה לאתתיה ולבניה ושייר חד דיקלא לא אבדה כתובתה
 If the מרע שכיב assigned all his assets to his wife and sons, but he left over one palm tree for himself, she can collect her Kesubah from the sons' inheritance, because מיגו דנחתא לדיקלא נחתא נמי לכולהו נכסי
 Her silence does not indicate that she was מוחל her lien, because since she can still collect her Kesubah from the דקל, she did not want to object to the מתנה and upset her husband, and she intended to collect her Kesubah first from the דקל, and if it's not enough, she will collect the rest from the sons' inheritance.
 =====

The Gemara continues

אמר רב הונא שכיב מרע שכתב כל נכסיו לאחר
 If a dying person assigned all his assets to someone without specifying whether it was an inheritance or a gift, it depends:
 רואין אם ראוי ליורשו נוטלן משום ירושה ואם לאו
 נוטלן משום מתנה
 If that person was an eligible heir, the assets are considered an inheritance, like the opinion of רבי יוחנן בן ברוקה that a person can assign all his assets to the heir of his choice. And if the person was not an heir, the assets are considered a gift.

1 ההוא דפלגינהו לנכסיה לאתתיה ולבניה ושייר חד דיקלא לא אבדה כתובתה

If the מרע שכיב assigned all his assets to his wife and sons, but he left over one palm tree for himself, she can collect her Kesubah from the sons' inheritance,

because

מיגו דנחתא לדיקלא נחתא נמי לכולהו נכסי

Her silence does not indicate that she was מוחל her lien, because since she can still collect her Kesubah from the דקל, she did not want to object to the מתנה and upset her husband, and she intended to collect her Kesubah first from the דקל, and if it's not enough, she will collect the rest from the sons' inheritance.

אמר רב הונא

שכיב מרע שכתב כל נכסיו לאחר

If a dying person assigned all his assets to someone without specifying whether it was an inheritance or a gift, it depends:

רואין

אם ראוי ליורשו נוטלן משום ירושה

If that person was an eligible heir, the assets are considered an inheritance,

Like רבי יוחנן בן ברוקה that a person can assign all his assets to the heir of his choice.

ואם לאו נוטלן משום מתנה

And if the person was not an heir, the assets are considered a gift.

2 אין מוציאין למזון האשה מנכסים משועבדין מפני תיקון העולם
 The widow cannot collect support from her husband's assets which he sold or gave to others, only from her heirs.

אם ראוי לירשו אלמנתו נזונית מנכסיו
 If the assets are a ירושה, the widow can collect support from these assets, because the Mishnah in כתובות rules that now belongs to his heirs.

ואם לאו אין אלמנתו נזונית מנכסיו
 If the assets are a מתנה, the widow cannot collect support from these assets, because the Mishnah in גיטין rules that now belongs to his heirs.

השתא בירושה דאורייתא אמרת אלמנתו נזונית מנכסיו במתנה דרבנן לא כל שכן
 If the widow can collect support from ירושה which takes effect מדאורייתא, then certainly she can collect support from the מתנה of a מרע שכיב which takes effect only מדרבנן? And as the Rashbam explains, we must say that only regarding מתנה גמורה בקנין אין מוציאין מנכסים משועבדים
 She cannot collect support only from a gift that was accomplished with a proper קנין.
 However מתנת שכיב מרע מוציאין מנכסים משועבדים
 She can collect support from a gift that was accomplished through the תקנת חכמים of מרע שכיב מרע.

2

רב אבא בר אבהו
The distinction in whether it was a ירושה or מתנה

<p>ואם לאו אין אלמנתו כזונית מנכסיו <i>If the assets are a מתנה, the widow cannot collect support from these assets, because the Mishnah in גיטין rules</i></p> <p>אין מוציאין למזון האשה מנכסים משועבדין מפני תיקון העולם</p>	<p>אם ראוי לירשו אלמנתו כזונית מנכסיו <i>If the assets are a ירושה, the widow can collect support from these assets, because the Mishnah in כתובות rules</i></p> <p>אלמנה נזונית מנכסי יתומים</p>
---	--

רבא
rejected this distinction

השתא בירושה דאורייתא אמרת אלמנתו כזונית מנכסיו במתנה דרבנן לא כל שכן
If the widow can collect support from ירושה which takes effect מדאורייתא, then certainly she can collect support from the מתנה of a מרע שכיב which takes effect only מדרבנן?

And as the Rashbam explains, We must say that only regarding מתנה גמורה בקנין אין מוציאין מנכסים משועבדים
She cannot collect support only from a gift that was accomplished with a proper קנין.

However
מתנת שכיב מרע מוציאין מנכסים משועבדים
She can collect support from a gift that was accomplished through the תקנת חכמים of מרע שכיב מרע.

3 Therefore, רבא explains the distinction is in the case of נכסי לך ואחריו לפלוני
 If a מרע states, my assets shall go to ראובן and after he dies they should go to שמעון, not to ראובן's heirs;
 אם היה ראשון ראוי ליורשו
 אין לשני במקום ראשון כלום
 If ראובן was an eligible heir, the assets are a ירושה, and therefore after he dies they go to his heirs, not to שמעון, because as the Rashbam explains
 דכיון דעשאו יורש וזכה בדין תורה
 אינו יכול לעקור תורת ירושה מאותו שירש כבר
 Once ראובן acquires the assets as a ירושה, they belong to him completely and then to his heirs, and the מרע has no right to revoke a ירושה.
 However,
 ואם לאו
 נוטלן משום מתנה
 ואחריו לשני
 If ראובן was not an eligible heir, the assets are a מתנה, and therefore after ראובן dies they go to שמעון, not to ראובן's heirs, because the מרע has the right to revoke a מתנה, as in every case of לפלוני.
 =====

3 *רבא*
The distinction in whether it was a ירושה or מתנה
נכסי לך ואחריו לפלוני
 If ראובן states, my assets shall go to ראובן and after he dies they should go to שמעון, not to ראובן's heirs;
ואם לאו **אם היה ראשון ראוי ליורשו**
נוטלן משום מתנה **אין לשני במקום ראשון כלום**
ואחריו לשני
 If ראובן was not an eligible heir, the assets are a מתנה, and therefore after ראובן dies they go to שמעון, not to ראובן's heirs, because the מרע has the right to revoke a מתנה, as in every case of אחריו לפלוני.
 If ראובן was an eligible heir the assets are a ירושה, and therefore after he dies they go to his heirs, not to שמעון, because once ראובן acquires the assets as a ירושה, they belong to him and then to his heirs, and the מרע has no right to revoke a ירושה.

4 Zugt Di Mishnah
 הכותב את נכסיו לאחרים והניח את בניו
 מה שעשה עשוי
 אלא אין רוח חכמים נוחה הימנו
 If a person assigned all his assets to a stranger, and left nothing for his sons, it is effective, because it's a מתנה, a gift. However, the Chachamim are not pleased with him, because as the Rashbam explains
 דקא מעקר נחלה דאורייתא
 He circumvented, albeit Halachically, the Torah's rules of inheritance.
 רבן שמעון בן גמליאל
 אם לא היו בניו נוהגים כשורה
 זכור לטוב
 If his sons did not act appropriately, his act is praiseworthy, because they do not deserve a portion in the ירושה.

4 *משנה*
הכותב את נכסיו לאחרים והניח את בניו מה שעשה עשוי
אלא אין רוח חכמים נוחה הימנו
 If a person assigned all his assets to a stranger, and left nothing for his sons, it is effective, because it's a מתנה, a gift.
However, the Chachamim are not pleased with him, because as the Rashbam explains
דקא מעקר נחלה דאורייתא
He circumvented, albeit Halachically, the Torah's rules of inheritance.
רבן שמעון בן גמליאל
אם לא היו בניו נוהגים כשורה זכור לטוב
 If his sons did not act appropriately, his act is praiseworthy, because they do not deserve a portion in the ירושה.

5 As the Gemara explains, the חכמים disagree and hold that even if
אם לא היו בניו נוהגים כשורה
אין רוח חכמים נוחה הימנו
Even if his sons did not act appropriately, his act is not
praiseworthy, because as the Rashbam explains
דלמא נפקא מיניה זרעא מעליא
Perhaps his future descendants will act appropriately, and
they do deserve a portion in the ירושה.

רב יהודה told שמואל
לא תיהוי בי עבורי אחסנתא
ואפילו מברא בישא לברא טבא
וכ"ש מברא לברתא

You should not be present when a father transfers his
assets from one heir to another heir, even from a wicked
son to a pious son who is qualified for ירושה, and certainly
from a son to a daughter who is not qualified for ירושה.

=====

5 *The Gemara explains,*
The חכמים disagree and hold
אין רוח חכמים נוחה הימנו
Even if his sons did not act appropriately,
his act is not praiseworthy,
because as the Rashbam explains
דלמא נפקא מיניה זרעא מעליא
Perhaps his future descendants will act appropriately,
and they do deserve a portion in the ירושה.

רב יוסף told שמואל
לא תיהוי בי עבורי אחסנתא
ואפילו מברא בישא לברא טבא
וכ"ש מברא לברתא

You should not be present when a father
transfers his assets from one heir to another heir,
even from a wicked son to a pious son,
and certainly from a son to a daughter
who is not qualified for ירושה.

6 The Gemara applies this Machlokes to the incident of יוסף בן יעוזר who had a son who did not act appropriately. הוה ליה עיליתא דדינרי קם אקדשה יוסף בן יעוזר donated a purse of דינר coins, his entire fortune, to הקדש, because he did not want to leave anything for his son.

Later on, the son married and זבין לה ביניתא קרעה אשכח בה מרגליתא He bought a fish for his wife, and discovered a gem inside. אמטייה שמוה בתליסרי עליאתא דדינרי אמרי ליה שבע איכא שית ליכא He brought the gem to הקדש for them to purchase for the חושן stones, and they appraised it at thirteen purses of דינר coins, but the הקדש treasury had only seven in their possession and was short the other six. Upon which the son announced שבע הבו לי שית הרי הן מוקדשות לשמים Give me the seven and I donate the remaining six to הקדש.

עמדו וכתבו
The sages at the time recorded this transaction.
And the Gemara offers two versions of what they wrote:

6 The Gemara applies this Machlokes to the incident of יוסף בן יעוזר who had a son who did not act appropriately.

הוה ליה עיליתא דדינרי קם אקדשה

יוסף בן יעוזר donated a purse of דינר coins, his entire fortune, to הקדש, because he did not want to leave anything for his son.

Later on, the son married and

זבין לה ביניתא קרעה אשכח בה מרגליתא

He bought a fish for his wife, and discovered a gem inside.

אמטייה שמוה

בתליסרי עליאתא דדינרי אמרי ליה שבע איכא שית ליכא

He brought the gem to הקדש for them to purchase for the חושן stones, and they appraised it at thirteen purses of דינר coins, but the הקדש treasury had only seven in their possession and was short the other six.

Upon which the son announced

שבע הבו לי שית הרי הן מוקדשות לשמים

Give me the seven and I donate the remaining six to הקדש.

עמדו וכתבו

The sages at the time recorded this transaction.

7

1.
יוסף בן יעזר הכניס אחת
ובנו הכניס שש
The father donated only one while his
son donated six עליתא.
As the Gemara explains, according to this version the son
was praised:
מדקא אמרי הכניס
מכלל דשפיר עבד
The word הכניס implies that the son acted properly;
And as the Rashbam explains, likewise, יוסף בן יעזר acted
properly in disinheriting his son and donating his estate to
הקדש, in the merit of which the son improved and was זוכה
to make such a large donation to הקדש.
This is in accordance with the opinion of רשב"ג
אם לא היו בניו נוהגים כשורה
זכור לטוב

7

1

יוסף בן יעזר הכניס אחת ובנו הכניס שש

The father *יעזר* donated only one עליתא
while his son donated six עליתא.

*As the Gemara explains,
According to this version the son was praised:*

מדקא אמרי הכניס מכלל דשפיר עבד

The word הכניס implies that the son acted properly;

*And as the Rashbam explains,
acted properly in disinheriting his son
and donating his estate to הקדש,
in the merit of which the son improved
and was זוכה to make such a large donation to הקדש.*

This is in accordance with the opinion of רשב"ג
אם לא היו בניו נוהגים כשורה
זכור לטוב

8

2.

According to the second version they wrote

יוסף בן יועזר הכניס אחת

ובנו הוציא שבע

The father יוסף בן יועזר donated one עליתא while his son extracted from הקדש seven עליתא.

According to this version the son was not praised:

מדקא אמרי הוציא

מכלל דלאו שפיר עבד

The word הוציא implies that the son acted improperly; And likewise, יוסף בן יועזר acted improperly in disinheriting his son; and ®

לפיכך נתגלגלה חובה

והוציא בנו שבע

שריקן כל אוצרות הקדש

This caused his son to act improperly in emptying the treasury.

This is in accordance with the opinion of the חכמים who hold that even if

אם לא היו בניו נוהגים כשורה

אין רוח חכמים נוחה הימנו

8

2

**יוסף בן יועזר הכניס אחת
ובנו הוציא שבע**

The father יוסף בן יועזר donated one עליתא while his son extracted from הקדש seven עליתא.

According to this version the son was not praised:

מדקא אמרי הוציא

מכלל דלאו שפיר עבד

The word הוציא implies that the son acted improperly; And likewise, יוסף בן יועזר acted improperly in disinheriting his son;

and

לפיכך נתגלגלה חובה והוציא בנו שבע

שריקן כל אוצרות הקדש

This caused his son to act improperly in emptying the treasury.

This is in accordance with the opinion of the חכמים

**אם לא היו בניו נוהגים כשורה
אין רוח חכמים נוחה הימנו**